



**28 września 2020 roku, Poznań**

**Wspólna deklaracja ministrów rolnictwa państw Grupy Wyszehradzkiej (Republiki Czeskiej, Węgier, Polski i Słowacji) oraz Bułgarii, Chorwacji, Estonii, Łotwy, Litwy, Rumunii i Słowenii w sprawie istotnych elementów reformy wspólnej polityki rolnej w związku z porozumieniem w sprawie wieloletnich ram finansowych 2021-2027**

Ministrowie rolnictwa państw Grupy Wyszehradzkiej (Republiki Czeskiej, Węgier, Polski i Słowacji) oraz Bułgarii, Chorwacji, Estonii, Łotwy, Litwy, Rumunii i Słowenii:

ODNOTOWUJĄ Z ZADOWOLENIEM osiągnięte w dniu 21 lipca 2020 roku porozumienie szefów państw i rządów państw członkowskich Unii Europejskiej (UE) w sprawie wieloletnich ram finansowych (WRF) na lata 2021-2020. To porozumienie rozstrzyga w sprawie poziomu finansowania Wspólnej Polityki Rolnej (WPR) i otwiera drogę do finalizacji negocjacji w sprawie jej reformy;

DOCENIAJĄ, że kompromis w sprawie WRF zwiększył ilość środków na WPR w stosunku do pierwotnej propozycji Komisji Europejskiej (KE) z 2018 roku. Nie gwarantuje on jednak wystarczającego poziomu finansowania tej ważnej polityki UE, mając w szczególności na uwadze znaczenie wkładu WPR w osiąganie ambitnych celów UE, w tym trwających negocjacji w sprawie reformy WPR;

UWAŻAJĄ, że istnieje potrzeba utrzymania i dalszego wzmocnienia pełnego zakresu istniejących instrumentów, które przyczyniają się do społecznej i gospodarczej stabilności niektórych sektorów;

WIERZĄ, że zmiany w kierunku zrównoważonej gospodarki rolnej są niezbędne dla osiągnięcia celów Zielonego Ładu, w tym celów strategii „Od pola do stołu” i Bioróżnorodności, ale SĄ PRZEKONANI, że poziom ambicji określony w obu strategiach i stopień ich uwzględnienia w przyszłych planach strategicznych powinny być realistyczne i osiągalne, dostosowane do decyzji w sprawie finansowania WPR, zwłaszcza do nierównego podziału płatności bezpośrednich. WYRAŻAJĄ UBOLEWANIE, że cele wyznaczone przez Komisję nie były odpowiednio omówione na szczelnie UE przed ich wprowadzeniem i że nie ma oceny wpływu ich wdrażania na sektor rolny w UE. PODKREŚLAJĄ, że inicjatywy te nie mogą mieć negatywnego wpływu na konkurencyjność rolnictwa UE w porównaniu z produkcją rolną krajów trzecich. WZYWAJĄ, aby zalecenia dla poszczególnych krajów dotyczące celów strategii „Od pola do stołu” były dobrowolne dla państw członkowskich i uwzględniały sytuację w danym państwie członkowskim oraz postępy poczynione już w przeszłości. WYRAŻAJĄ WĄTPLIWOŚCI w tym kontekście, czy ustalenia dotyczące finansowania WPR gwarantują

wystarczające zachęty do wkładu rolnictwa w osiągnięcie celów Zielonego Ładu i związanych z nim strategii;

PODKREŚLAJĄ, że interwencje, które częściowo spełniają cele klimatyczne i środowiskowe, powinny być brane pod uwagę przy ocenie wkładu WPR w realizację tych celów. WSKAZUJĄ, że osiągnięcie limitów i celów wynikających ze strategii związanych z Zielonym Ładem często wymaga znacznych inwestycji, które przyniosą jednocześnie pozytywne efekty zarówno prośrodowiskowe, jak i produkcyjne; WIERZĄ, że wsparcie dla tego typu inwestycji należy uznać za przyczyniające się do osiągnięcia celów środowiskowych i klimatycznych. ODNOTOWUJĄ, że obszary z naturalnymi lub innymi ograniczeniami związanymi z konkretnym obszarem są również ważne dla osiągnięcia celów klimatycznych i środowiskowych, i UWAŻAJĄ, że płatności te należy odpowiednio uwzględnić jako wkład do minimalnego progu wydatków;

MAJĄ ŚWIADOMOŚĆ znaczenia zielonej architektury dla filozofii reformy WPR proponowanej przez Komisję, ale WIERZĄ, że przyjęte rozwiązania powinny być realistyczne, możliwe do wdrożenia i zrozumiałe dla rolników oraz nie powinny powodować nadmiernego obciążenia administracyjnego i ryzyka utraty środków. PODKREŚLAJĄ, że istotne jest również znalezienie właściwej równowagi między rosnącym poziomem ambicji klimatycznych i środowiskowych a konkurencyjnością europejskich rolników przy jednoczesnym zapewnieniu bezpieczeństwa żywnościowego i dostarczaniu dóbr publicznych społeczeństwu europejskiemu;

ODNOTOWUJĄ, że proponowana reforma WPR przesunie nacisk ze zgodności i zasad na wynik i wydajność, i w związku z tym PODKREŚLAJĄ potrzebę większej elastyczności w celu uwzględnienia specyfiki krajowej i regionalnej przy wyborze środków środowiskowych;

ODNOTOWUJĄ, że ekoprogramy proponowane przez Komisję w ramach I filara WPR są rozwiązaniem nowym, trudnym do zaprogramowania i obciążonym niepewnością co do skali zainteresowania rolników. W tym kontekście SPRZECIWIAJĄ się wprowadzeniu rozwiązań, zmniejszających elastyczność tego instrumentu. WZYWAJĄ do elastycznego podejścia do jego wdrażania oraz do działań, które zapobiegą utracie środków w przypadku niższego od szacowanego zainteresowania rolników tą formą wsparcia;

WIERZĄ, że konieczne jest unikanie dodatkowych i nieproporcjonalnych obciążeń administracyjnych związanych z kontrolami warunkowości w przypadku małych gospodarstw. WYRAŻAJĄ PRZEKONANIE, że obecne podejście dowiodło, że nie zagraża osiągnięciu wyższych ambicji środowiskowych związanych ze zwiększoną warunkowością;

W związku z tym ZWRACAJĄ UWAGĘ na znaczenie ostatecznych zasad Nowego Modelu Wdrażania(NMW), który powinien zawierać zachęty do wdrażania ambitnych nowych działań, zapewniając jednocześnie wystarczającą elastyczność w wyborze odpowiednich narzędzi i unikaniu

niewykorzystanych środków. Ponadto WZYWAJĄ do obiektywnych i prosto skonstruowanych procedur przyjmowania planów strategicznych WPR lub regularną ocenę wyników;

UWAŻAJĄ, że w obliczu negatywnej tendencji malejącego znaczenia interwencji rynkowych w stabilizacji rynków rolnych niezwykle istotne jest wspieranie lepszej organizacji rolników poprzez wprowadzanie sektorowych instrumentów wsparcia, także w tzw. pozostałych sektorach. ODNOTOWUJĄ jednak, że obecnie niski poziom organizacji takich sektorów w niektórych państwach członkowskich stwarza ryzyko, że środki z płatności bezpośrednich przeznaczone na tego typu wsparcie mogą nie być efektywnie wykorzystane. WZYWAJĄ do elastycznych rozwiązań, które zapewnią możliwość zwrotu rolnikom niewykorzystanych środków w formie płatności bezpośrednich;

ODNOTOWUJĄ wspólne porozumienie osiągnięte przez Parlament Europejski i Radę dotyczące długości okresu przejściowego dla przygotowań do nowej reformy WPR. WZYWAJĄ Komisję, aby była otwarta i wspierała obu prawodawców w przygotowaniach do płynnego przejścia;

PODKREŚLAJĄ, że przepisy dotyczące kwalifikowalności długoterminowych zobowiązań z poprzednich okresów programowania, które mają być finansowane z planów strategicznych WPR, nie powinny być dostosowywane do zasad NMW;

ODNOTOWUJĄ Z ZADOWOLENIEM decyzję o włączeniu środków finansowych z instrumentu Next Generation EU (NGEU) do drugiego filaru WPR, gdyż środki te powinny być istotnym elementem wsparcia finansowego dla wzmocnienia działań na rzecz odbudowy po pandemii COVID-19 oraz wspierania zielonej i cyfrowej transformacji rolnictwa i obszarów wiejskich. WIERZĄ, że takie środki należy uruchomić najszybciej jak to możliwe, bez nadmiernych obciążeń administracyjnych, i dlatego POPIERAJĄ podejście Prezydencji do zapewnienia możliwości wykorzystania zasobów NGEU w okresie przejściowym jako części instrumentów w ramach obecnych programów rozwoju obszarów wiejskich;

PODKREŚLAJĄ, że aby zapewnić pewność prawa, przewidywalność oraz zapobiec jakimkolwiek przerwom w funkcjonowaniu WPR, należy jak najszybciej uzgodnić rozporządzenie przejściowe. WZYWAJĄ Radę, Parlament Europejski i Komisję, aby szybko uzgodniły przyszły sposób włączenia funduszy odbudowy do EFRROW.

Ponadto, ministrowie rolnictwa państw Grupy Wyszehradzkiej (Republiki Czeskiej, Węgier, Polski i Słowacji) oraz Bułgarii, Estonii, Łotwy, Litwy i Rumunii:

ODNOTOWUJĄ, że decyzja dotycząca zewnętrznej konwergencji płatności bezpośrednich oznacza, że pod koniec kolejnej perspektywy finansowej nadal będą się utrzymywać znaczne różnice w poziomach płatności bezpośrednich między państwami członkowskimi. OCENIAJĄ, że te różnice i inne obiektywne okoliczności należy wziąć pod uwagę przy określaniu wkładu rolników w spełnienie nowych wymogów środowiskowych i klimatycznych.